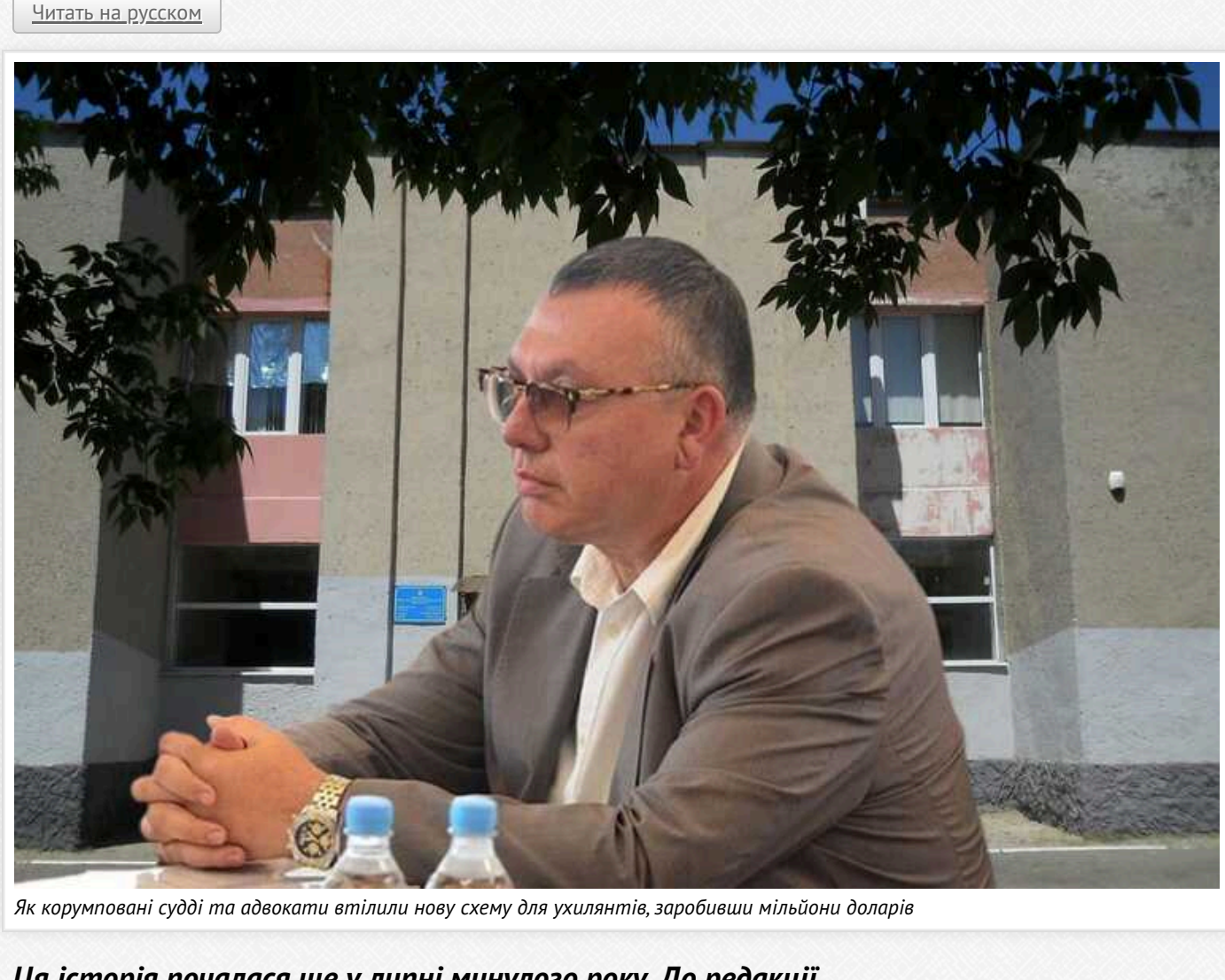

Як корумповані судді та адвокати втілили нову схему для ухилянтів, заробивши мільйони доларів

Голова Білгород-Дністровського міськрайонного суду Олександр Боярський

Ця історія почалася ще у липні минулого року. До редакції видання NGL.media звернувся юристконсульт однієї з військових частин, що дислокуються на півдні України. Впродовж короткого періоду близько десятка військовослужбовців тієї частини подали рапорт на звільнення з армії на тій підставі, що після розлучення вони залишилися єдиними опікунами своїх неповнолітніх дітей. Юристконсульт зазначив, що ці розлучення були фіктивними – тут більше, що усі рішення прийняв один і той же суд.

У процесі розслідування журналісти NGL.media змогли підтвердити обґрунтованість цих підозр. Для цього журналістам довелося проаналізувати майже 30 тис. схожих справ, що розглядали українські суди у 2021-2023 роках. Вони виявили, що абсолютна більшість розлучень з подальшим позбавленням матері права виховання дитини на користь батька є фіктивними – і судді це розуміють. Такі рішення приймають по усій країні, але більше 30% в одному конкретному суді – Білгород-Дністровському міськрайонному суді.

Одним з ключових моментів при винесенні рішень про позбавлення матері права на дітей є так зване встановлення «факту самостійного виховання дитини батьком». Оскільки таке формулювання або дуже близьке до нього зустрічається у більшості рішень про позбавлення батьківських прав, журналісти NGL.media вихисали з держреєстру судових рішень тексти усіх справ за 2021-2023 рр., де зустрічались слова «самостійного», «виховання» чи «дитини/дітей».

Після цього вони аналізували текст кожного рішення, відкидаючи справи, в яких позов подавали жінки, органи опіки або інші родичі дітей. Журналісти NGL.media також відслідкували справи, в яких суд залишав дитину матері. Більшу частину справ їм вдалося проаналізувати автоматично за згадками конкретних фраз у тексті.

Втім, кілька тисяч справ довелося перечитувати практично повністю, аби вловити контекст і знайти більше інформації про учасників справ.

Проте у вересні, за кілька днів до запланованої публікації, у редакцію звернувся представник НАБУ, які наполегливо просили притримати статтю, оскільки вони ведуть власне розслідування і публікація NGL.media може йому зашкодити.

Складність полягала у тому, що формально судді ухвалювали законні рішення, тому довести злий умисел можна було лише затримавши їх на гарячому – під час отримання хабарів. Тому наступні кілька місяців НАБУ готувало цю операцію, яку і провело 9 січня у Білгороді-Дністровському. Тепер уже можна сказати, що діяльність основних фігурантів цього розслідування задокументована належним чином, проведені обшуки, вручені офіційні підозри.

Мобілізація як стимул для розлучень

До 2022 року українські суди нечасто розглядали сімейні спори про місце проживання дитини у випадку розлучення – тобто батьки переважно самостійно вирішували це питання, без окремого звернення до суду. До трикрату, за даними [аналітичного звіту](#) «Фундації DEJURE» та «ЮрФем» у 2019 році було загалом лише 589 таких судових рішень і лише у 133 випадках рішення були на користь батька.

Одна з авторок цього дослідження, голова ГО «Асоціація жінок-юристок України» «ЮрФем» Христина Кіт, пояснює такі цифри тим, що раніше чоловіки нечасто зверталися з позовами про визначення місця проживання дітей.

СУДОВІ РІШЕННЯ ПРО ПРОЖИВАННЯ ДІТЕЙ НА КОРИСТЬ БАТЬКА

Кількість рішень про позбавлення прав матерів за два роки зросла у дев'ять разів

«Вони ініціювали такі справи в дуже рідкісних випадках. Тому, якщо аналізувати дані нашого дослідження, то ви бачите, що в основному там справи за позовами жінок. Суд задовольняє ці позови, тому що жінка проявляла ініціативу, щоб дитина проживала з нею», – пояснила Христина Кіт.

У 2022 році ситуація кардинально змінилася – судові рішення про спільне проживання і утримання дітей на свою користь отримали уже 859 чоловіків. А за 2023 рік в українських судах зафіксовано уже 2708 таких рішень.

Ці дані свідчать, що тепер саме чоловіки проявляють ініціативу. Аналітики ГО «Фундація DEJURE» у своєму звіті притупають, що це зумовлено регулярною мобілізацією, а також можливістю для чоловіків вижити з країни.

«У нас немає достатньо даних для того, щоб стверджувати про цей причинно-наслідковий зв'язок, але ми побачили чітку тенденцію збільшення кількості справ, де батьки звертаються для того, щоб дитина проживала з ними, – каже аналітичниця DEJURE Катерина Грищенко. – Окрім мобілізації, за останні роки не було інших суттєвих додаткових факторів, які б могли так вплинути».

Проте журналісти NGL.media знайшли впрямі докази того, що зауважена аналітиками тенденція справді пов'язана із запровадженням воєнного стану і мобілізації.

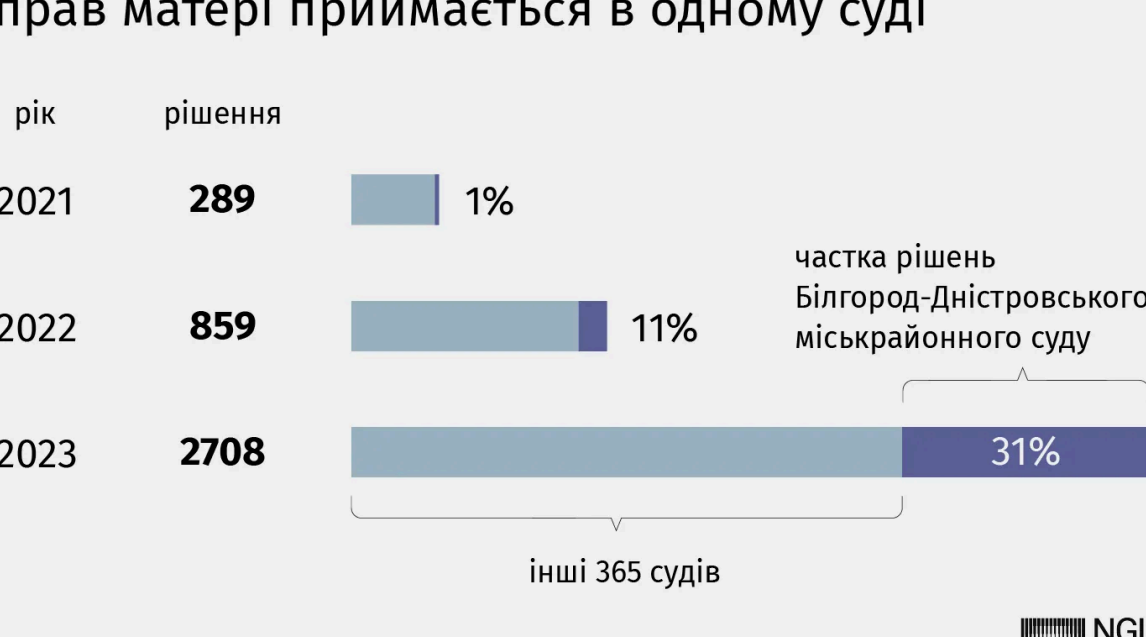
Особливий суд

Розташований за 80 км від Одеси на березі лиману Білгород-Дністровський став справжньою мецею для українських чоловіків, які прагнуть розлучитися і через суд узаконожити проживання дітей з жінкою – а разраз з тим отримати і захист від мобілізації та можливість вийти за кордон. Лише минулого року місцевий суд ухвалив 853 рішення на користь батька щодо місця проживання дитини.

Звичайно, кількість таких рішень зросла в судах по усій країні, але Білгород-Дністровський міськрайонний суд виділяється із загальної ряду – понад 30% рішень усієї судової системи України припадають саме на цей маленький суд.

СУДОВІ РІШЕННЯ ПРО ПРОЖИВАННЯ ДІТЕЙ НА КОРИСТЬ БАТЬКА

Майже третина всіх рішень про позбавлення прав матері приймається в одному суді

Схоже, що у місті з населенням менше 50 тис. мешканців жінки масово втрачають материнський інстинкт, чи не так? Проте проаналізовані NGL.media документи свідчать, що з позовами до Білгород-Дністровського міськрайонного суду звертаються з усієї країни – з Києва, Чернівців, Львова і навіть з карпатського села Яблунця. За словами джерела в НАБУ, це стало можливим, зокрема, завдяки укладанню фіктивних договорів оренди квартири в Білгород-Дністровському районі.

«Вказана протиправна схема набула таких масштабів через лояльність суддів до названої схеми, що призвело до активізації адвокатів в цьому напрямку, а також можливість маскування протиправного механізму видачі судових рішень під нечестю надання адвокатами законної правової допомоги. Визнання позавних вимог усіма сторонами, що гарантує відсутність апеляційного оскарження», – пояснює співрозмовник NGL.media.

Типовим прикладом є подружжя 36-річних киян Ігоря та Ульяни Верхогляд. Згідно з рішенням суду, їхня неповнолітня дитина уже кілька років живе з батьком, а от мати «самоушнувалася від виконання належним чином своїх батьківських обов'язків по вихованню та утриманню дитини». На цій підставі Ігор Верхогляд просить «відібрати дитину від матері без позбавлення батьківських прав» і суддя Сергій Савицький ухвалює рішення на його користь. За минулий рік цей суддя ухвалив уже 312 таких рішень, хоча за попередні два роки – жодного.

Натомість соцмережі Ульяни Верхогляд свідчать, що насправді вона турботлива мама і дружина. Вона активно постить спільні сімейні фото, де вони з чоловіком і донькою разом відпочивають, відвідують родичів на Великдень, публікує фото з донькою з турецького готелю. Ульяна Верхогляд відмовилася дати коментар для цієї статті.

На умовах анонімності один з чоловіків, який фіктивно розлучився і через суд виборав право на утримання дитини, розповів NGL.media, що справді у такий спосіб має намір уникнути мобілізації і виїхати за кордон. Для підтвердження своєї позиції у суді йому довелося взяти письмові свідчення свідків та друзів про те, що дружина суди не проживає разом з дітьми, хоча це було очевидною неправдою. Співрозмовник видивився, як чоловікє говорив про фінансову сторону справ, але каже, що йдеться виключно про гонорар адвокату, адже все цілком законно.

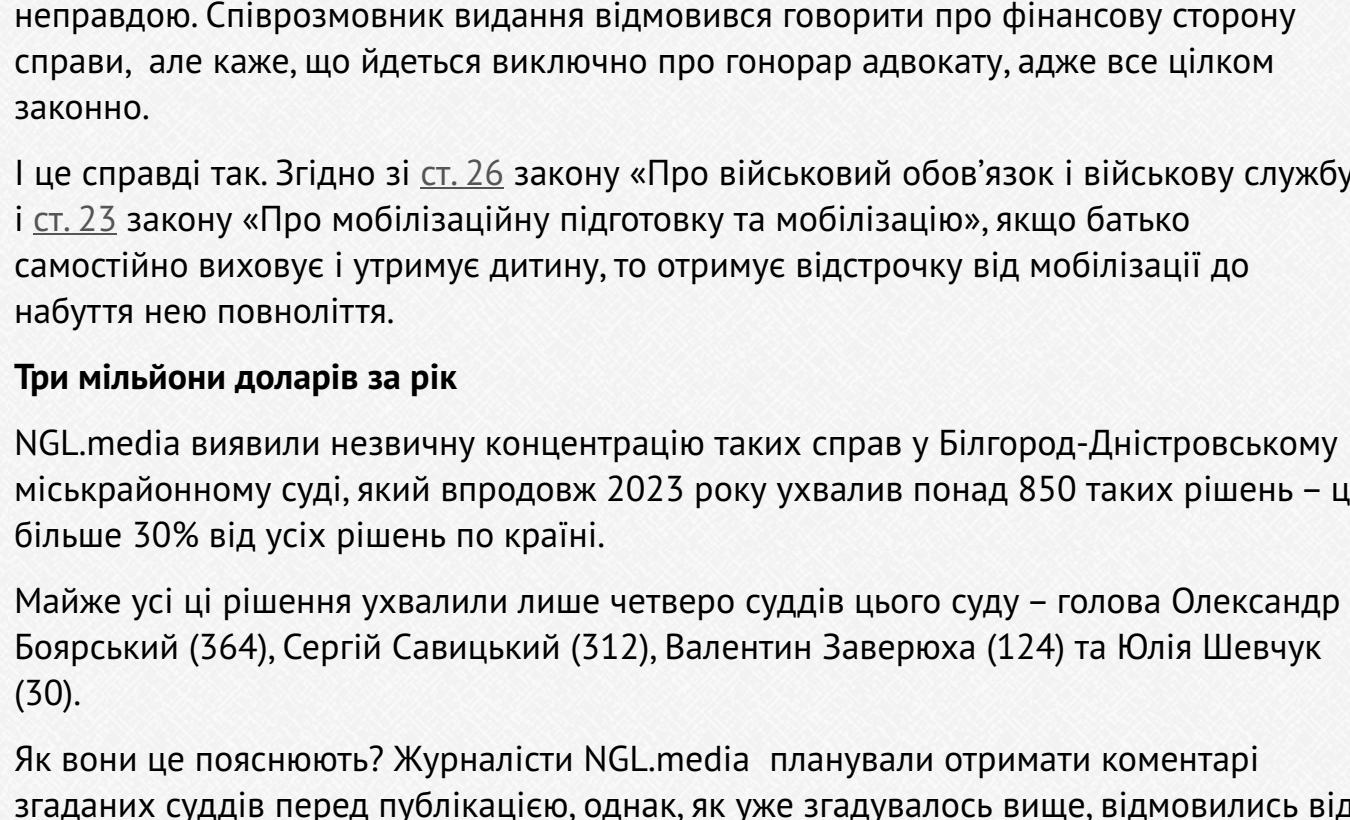
І це справді так. Згідно зі ст. 26 закону «Про військовий обов'язок і військову службу» і ст. 23 закону «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», якщо батько самостійно виховує і утримує дитину, то отримує відстрочку від мобілізації до набуття нею повноліття.

Три мільйони доларів за рік

NGL.media виявили незвичну концентрацію таких справ у Білгород-Дністровському міськрайонному суді, який впродовж 2023 року ухвалив понад 850 таких рішень – ще більше 30% від усіх рішень по країні.

Майже усі ці рішення ухвалили лише четверо суддів цього суду – голова Олександр Боярський (364), Сергій Савицький (312), Валентин Заверюха (124) та Юлія Шевчук (30).

Як вони це пояснюють? Журналісти NGL.media планували отримати коментарі згаданих суддів перед публікацією, однак, як уже згадували вище, відмовилися від цього наміру на прохання детективів НАБУ. Наразі ці судді недоступні для коментарів.

Голова Білгород-Дністровського міськрайонного суду (до жовтня 2023 року) Олександр Боярський (фото «Закон і Бізнес»)

За даними НАБУ, організатором такої схеми уникнення мобілізації чоловіків є колишній голова Білгород-Дністровського міськрайонного суду Олександр Боярський. Наразі підтверджена причетність до цієї схеми трьох суддів, а також адвокатів і посередників.

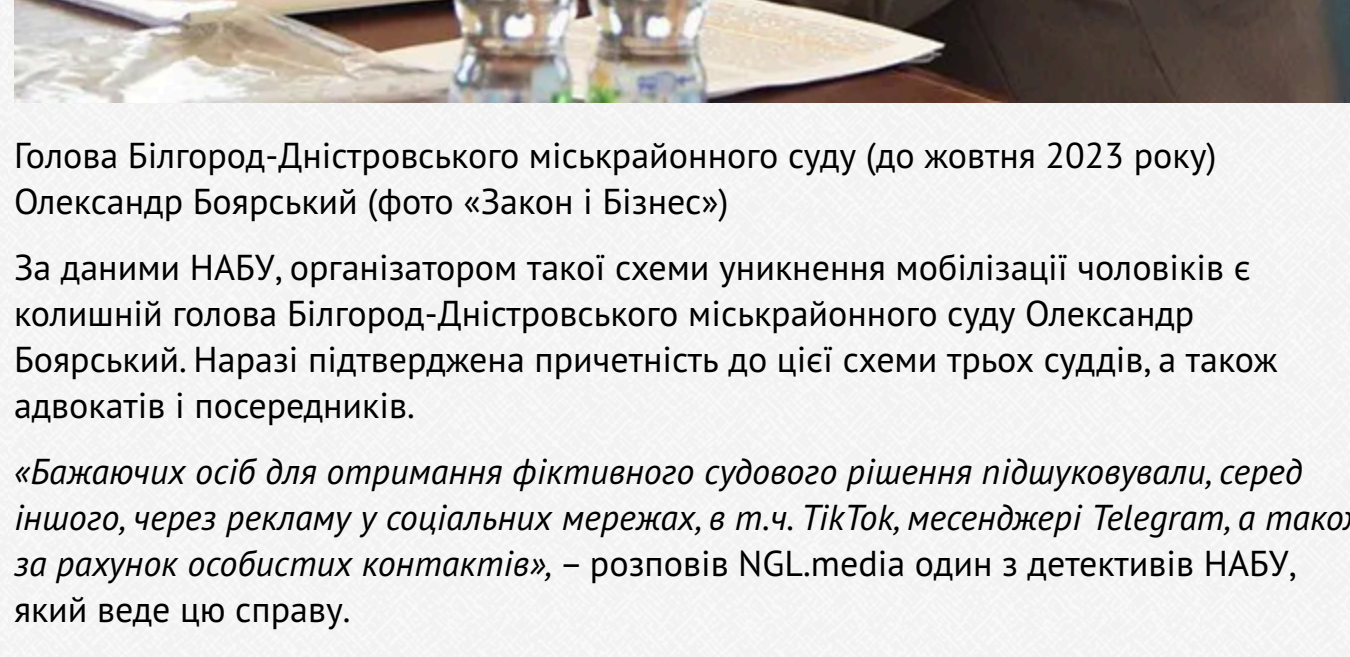
«Бажаючи осіб для отримання фіктивного судового рішення, підшукуєвалася, а також, через рекламу у соціальних мережах, в т.ч. TikTok, месенджері Telegram, а також за рахунок особистих контактів», – розповів NGL.media один з детективів НАБУ, який веде цю справу.

За його словами, така послуга коштувала від 3500 доларів США, які клієнти виплачували адвокатам згідно з офіційними договорами про надання правової допомоги, а уже адвокати передавали гроші суддям.

Зважаючи за кількість рішень Дністровського міськрайонного суду з ознаками фіктивності рішень впродовж минулого року (853) загальну річну «виручку» організаторів схеми можна оцінити у три мільйони доларів США.

А судді хто?

Колішній голова Білгород-Дністровського міськрайонного суду Олександр Боярський, як не дивно, досі перебуває під слідством за іншою справою. Два роки тому детективи ДБР [виявили](#) його на спробі шантажу, проте справа ще не завершена – остання ухвала датована травнем 2023 року. В кінці 2021 року Вища рада правосуддя навіть відсторонила Боярського від суддівства, але уже через два місяці він повернувся на посаду, а Боярський перейшов на посаду голови суду його замінив Валентин Заверюха, а Боярський переїхав на посаду судді.

Голова Білгород-Дністровського міськрайонного суду Валентин Заверюха (фото УСІ)

Боярський добре відомий місцевим журналістам. Ще у 2017 році одеські медіа писали про відповідність його рівня життя і офіційної зарплати. У відповідь суддя публічно [завів](#) журналістам, що журналісти просто заздрили йому.

Про суддю Сергія Савицького мало – його прізвище можна знайти лише в розкладі судових засідань. А от ще двоє суддів фігурували у публікаціях місцевих медіа. У 2019 році Валентин Заверюха [завважав](#) про погрози через свою професійну діяльність; того ж року НАЗК провело [перегляду](#) його декларації за 2016 рік, виявивши там недостовірні відомості, які втім потрачували як прості помилки.

Юлія Шевчук у 2020 році у власному будинку [стала](#) жертвою нападу грабників, які сильно затримали її і викрали коштовності на 150 тис. грн. За кілька тижнів поліція [затримала](#) грабників.

Автори: [Наталія Онисько](#), [Назар Тузак](#)

Джерело: [NGL.media](#)

Теги: [Заввужа Юлія](#), [Заверюха Валентин](#), [Боярський Олександр](#), [Савицький Сергій](#), [Присяжний Євген](#), [Фонд DEJURE](#)

[Кристина Кіт](#) | [Умовлення на службі в армії](#) | [НАБУ](#) | [Асоціація](#) | [Корупція](#) | [Ухиляння](#) | [Українознавство](#) | [Судова](#) | [Адвокати](#) | [Адвокати](#)

Юлія Більченко
ВІСЬМОЇ РЕДАКТОР

10 січня 2024 р., 13:56 | Переглядів: 2880 | Коментарі: 2

[Роздрукувати](#) | [Надіслати товаришу](#)

Коментарі:
comments powered by Disqus

Важливі новини

18.05.2024

Мільярди на криві під маскою меценатства: як власник «Трува» Володимир Литвин легалізує дубайські ка...

11.05.2024

Розшукуваний бізнесмен Борис Савицький підозрюється в крадіжці грошей з банкомату...

18.05.2024

ЯК ОБИТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

21:22 У Києві п'яний водій Audi протаранив припарковане авто на Подолі

22:16 Росія розпочала ескалот війни у Мамі вперше збили російський «шахед»

22:10 ЗАС, два місяці житиме лише однією ліною: МАГАТЕ просить про локальне перемир'я для ремонту

22:04 Апеляційні суди залишили в силі 12-річні вироки даом «вартівним» неповнолітнім на Кіровоградщині та Дніпропетровщині

21:58 Мадяр: Угорщина відкинула намір вийти з Міжнародного кримінального суду

21:52 Ужик показав рекордну вагу в «Бурбі» перед бокс з Верховенем у Єгипті

21:46 Нові правила бронювання опублікують до кінця травня, а влітку переглянуть статус усіх компаній, – Соборев

21:40 Намагаючись привласнити майно на 7 мільйонів гривень, у Запоріжжі викрили жінку з підобробленим заповітом

21:34 Україна та Угорщина провели перший раунд шестигодичних консультацій перед зустріччю лідерів

21:28 Трамп підтвердив відставку глави нацрозвідки США Габбард і назвав причину (S)

21:22 Франція приєднається до Британії та Німеччини у розробці дальобойних ракет проти РФ, – FT

21:17 Bloomberg: Статки Ілона Маска скрутили рекордних 722 мільярдів доларів

21:11 Угорщина відновила заборону на импорт української агропродукції після «законодавчої помилки»

21:05 Схеми на мільйони: київський суд штрафнував пенсіонера за незаконний експорт дуба до Туреччини

20:58 Трамп скасував рішення глави Пентагону і відправив до Польщі 5 тисяч військових, – WSJ

20:53 Від початку року Сили оборони звільнили 590 квадратних кілометрів території, – Зеленський

20:47 Пільки поноврване членство: Сибіга відрагувала на дано Мерца щодо нового формату відносин України з ЄС

20:41 Експерт Франції Габріель Агаль оголосив про участь у президентських виборах 2027 року

20:35 Кабінет оновив правила бронювання: мінімальну зарплату підвищав до 26 тисяч гривень

20:29 В Ірленді блискавка влучила в електропідстанцію (S)

20:23 У Хмельницькому поліцейській жорстоко скрутили ветерана через питання «чому не на фронті?» (S)

20:20 Голова Національної розвідки США Тупак Габбард подав у відставку, – Fox News (S)

Теги новин

COVID-19 | агресія Росії | Атака | Війна

Война | ВСУ | Вторгнення

Дональд Трамп | Донбас | Дмитро Зеленський | ЗСУ | Київ | Кіев | коронавірус | Корупція

Напад Росії на Україну | Нападження

Росії на Україну | окупанти | українці | Володимир Путін | Росія

Росія | СШ | США | Україна | Україна | ЧП | Зличення | коронавірус

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

Так, повністю зможє

Частково зможє, але не ввідру

Ні, не зможє

Це залежить від дій інших сторін

Важко відповісти

[Голосувати](#)

Показати результати опитування

Показати всі опитування на сайті

